

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 15.02.2022 § 21

§ 21

Vammaispalvelujen tukihenkilötoiminnan muutokset

Valmistelijat / lisätiedot:
Autio Anu
Motturi Teija
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja Ahlström Mari

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta päättää, että vammaispalvelujen tukihenkilötoiminnassa:

- 1
Tukihenkilölle maksetaan palkkiona 11,39 euroa / tunti. Palvelua voidaan myöntää enintään 10 tuntia kuukaudessa (1-5 tapaamiskertaa / kk).
- 2
Kulukorvausta voidaan maksaa korkeintaan 50 euroa kuukaudessa matkakuluista, konsertin pääsylipuista tms.
- 3
Tukihenkilön tulee olla 16 vuotta täyttänyt.

Käsittely

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Nykytila

Vammaispalvelulain mukaisten määrärahasidonnaisten palvelujen ja tukitoimien toimintaohjeen mukaan tukihenkilötoiminta kohdennetaan vammaisille henkilöille, jotka tarvitsevat tukea yhteiskuntaan osallistumisessa sekä sosiaalisten suhteiden luomisessa ja ylläpitämisessä, tukea vaikeassa elämäntilanteessa, yksinäisyyden tai muun syyn takia.

Tukihenkilö toimii tuettavan ystävänä/seurana kotona tai kodin ulkopuolella, esim. elokuvissa, teatterissa ja asiointikäynneillä. Tukihenkilön tarkoituksena ei ole korvata ammattihenkilöä tai vaikeavammaisille tarkoitettua henkilökohtaista apua. Vammaisen henkilön samassa taloudessa asuva perheenjäsen ei voi toimia tukihenkilönä eikä

työntekijä (esim. asumisyksikön ohjaaja) voi olla oman asiakkaansa tukihenkilö. Tukihenkilön tulee olla 18-vuotta täyttänyt. Vammainen henkilö voi itse hankkia tukihenkilön. Tarvittaessa vammaispalvelujen työntekijä voi avustaa tukihenkilön hankinnassa.

Tukihenkilötoimintaa on kehitetty yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa

Espoon vammaissosiaalityö on tehnyt keväästä 2021 alkaen yhteistyötä Helsingin kaupungin vammaissosiaalityön kanssa tukihenkilötoiminnan kehittämiseksi ja laajentamiseksi. Tukihenkilöpalvelua toteutetaan tällä hetkellä yhdessä Helsingin kaupungin kanssa.

Tukihenkilöpalvelun kehittämisessä on keskitytty mahdollisimman laajaan rekrytointiin ja palvelun rajoituksia on madallettu. Esimerkiksi tukihenkilöksi haluavan ikärajaa laskettiin 18-vuotiaasta 16-ikävuoteen. Rikosrekisteriasiat alaikäisten tuettavien osalta on selvitetty ja molempien kuntien henkilöstöt ohjeistettu. Sopimukset ja raportointilomakkeet on päivitetty sekä laadittu uudet ohjeet henkilöstölle.

Tukihenkilö-uutisointia, koulutuksia ja eri tilaisuuksia on järjestetty syksyllä 2021 ja tullaan järjestämään jatkossakin yhteistyössä. Tavoitteena on tehdä koulutuksista säännöllisiä kaksi kertaa vuodessa (kevät ja syksy) sekä järjestää avoimia tapaamisia koronapandemian jälkeen, joihin tukihenkilöitä ja asiakkaita voisi osallistua sekä voisimme houkutella kiinnostuneita osallistumaan näihin tapahtumiin sekä kiittää jo mukana olevia.

Koska toimintamme on yhteistyötä ja tukihenkilöpalvelua on muutettu yhdenmukaiseksi, on Espoossa päätetty esittää myös palkkio- ja kulukorvausten yhdenmukaistamista Helsingin kanssa samanlaisiksi.

Tukihenkilön palkkio

Toimintaohjeen mukaisesti tukihenkilölle maksetaan Espoon vammaispalveluissa

- palkkiona 25 euroa / tapaamiskerta (= muutama tunti). Tapaamiskertoja voi olla kuukaudessa 1-4.
- Kulukorvausta voidaan maksaa korkeintaan 30 euroa kuukaudessa kuittia vastaan matkakuluista, konsertin pääsylipuista tms.

Helsingin kaupunki maksaa tukihenkilölle

- palkkiona 11,39 euroa / tunti. Palvelua voidaan myöntää enintään 10 tuntia kuukaudessa.
- Kulukorvausta ilman kuitteja enintään 50 euroa kuukaudessa.

Palkkio ja kulukorvaus ovat verotettavaa tuloa.

Esitetty muutos toimintaohjeeseen

Nykyinen	Esitys
Tukihenkilölle maksetaan palkkiona 25 € / tapaamiskerta (= muutama tunti).	Tukihenkilölle maksetaan palkkiona 11,39 euroa / tunti.
Tapaamiskertoja voi olla kuukaudessa 1-4.	Palvelua voidaan myöntää enintään 10 tuntia kuukaudessa (1–5 tapaamiskertaa / kk).

Kulukorvausta voidaan maksaa korkeintaan 30 euroa kuukaudessa kuittia vastaan matkakuluista, konsertin pääsylipuista tms. Tukihenkilön tulee olla 18-vuotta täyttänyt.	Kulukorvausta voidaan maksaa korkeintaan 50 euroa kuukaudessa matkakuluista, konsertin pääsylipuista tms. Tukihenkilön tulee olla 16-vuotta täyttänyt.
---	---

Kulukorvausten kuittien toimittamisesta esitetään luovuttavan, koska todellisuudessa kunnan työntekijältä kuluu enemmän työaikaa kuittien käsittelyyn kuin, mitä korvaus itsessään kustantaa.

Vertailuesimerkki

	Tukihenkilö tapaa asiakasta 4 kertaa, 2 h / kerta	Kulukorvaus	Korvaus enintään / kk / tukihenkilö
Nykyinen korvaus	4 x 25 € = 100 €	enintään 30 euroa kuuttia vastaan	130 €
Esitetty uusi korvaus	10 h x 11,39 € = 113,90 €	enintään 50 euroa ilman kuitteja	163,90 €

Taloudellinen arviointi

Tukihenkilötoiminta on kasvanut viime vuosina voimakkaasti. Palkkioperusteisten tukihenkilöiden saannin vaikeus on johtanut ostopalveluna toteutettavien ammatillisten tukihenkilöiden kasvaneeseen käyttöön, vaikka palvelun käyttötarkoitus on eri. Ammatillista tukihenkilötoimintaa toteuttavat sosiaalihuollon ammattihenkilöt ja ostopalvelun hinta on 44–98 euroa / tunti. Muun muassa koronatilanteesta johtuen vuosina 2020 ja 2021 kustannukset ovat hieman pienentyneet vuosittain. Vuoden 2021 talousarvio (0,6 miljoonaa euroa) ylitettiin kuitenkin noin 30 000 eurolla.

Esitetyllä muutoksella tavoitellaan yhdenmukaista käytäntöä Helsingin kaupungin kanssa, jolloin samat tukihenkilöt voisivat helposti valita toimia molempien kaupunkien asiakkaille tukihenkilöinä. Samalla tavoitellaan sitä, että yhdenmukaisten ja systemaattisten toimintatapojen myötä Espooseen saataisiin enemmän palkkioperusteisia tukihenkilöitä. Esitetyn muutoksen arvioidaan vähentävän tukihenkilötoiminnan kustannuksia, sillä yhä useammalle henkilölle järjestetään palkkioperusteinen tukihenkilö kalliimman ostopalvelutoiminnan sijaan.

Päätöshistoria

Liitteet

1 Vammaisneuvoston lausunto 11.2.2022

Oheismateriaali

Tiedoksi